

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА

**ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради університету
29 серпня 2025 року,
протокол № 1.

Ректор університету, голова вченої ради,
доктор юридичних наук, професор

_____ Олег ОМЕЛЬЧУК

29 серпня 2025 року

м.п.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

«ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК І АУДИТ»

для підготовки на першому (освітньому) рівні

здобувачів вищої освіти освітнього ступеня бакалавра

із спеціальності D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

галузь знань D Бізнес, адміністрування та право

РОЗРОБНИКИ:

Доцент кафедри фінансів, банківської справи,
страхування та фондового ринку, кандидат
економічних наук, доцент
26 серпня 2025 року

Вадим ПУХАЛЬСЬКИЙ

СХВАЛЕНО

Рішення кафедри фінансів, банківської справи,
страхування та фондового ринку
26 серпня 2025 року, протокол № 1.

Завідувачка кафедри, кандидатка
економічних наук, доцентка
26 серпня 2025 року

Алла КРУШИНСЬКА

Деканеса факультету управління та
економіки, кандидатка економічних наук,
доцентка
27 серпня 2025 року

Тетяна ТЕРЕЩЕНКО

ПОГОДЖЕНО

Рішення методичної ради університету
27 серпня 2025 року, протокол № 1.

Голова методичної ради університету,
кандидатка наук з державного управління,
доцентка
27 серпня 2025 року

Ірина КОВТУН

ЗМІСТ

	Стор.
1. Опис навчальної дисципліни	– 3
2. Заплановані результати навчання	– 3
3. Програма навчальної дисципліни	– 4
4. Структура вивчення навчальної дисципліни	– 7
4.1. Аудиторні заняття	– 7
4.2. Самостійна робота студентів	– 7
5. Методи навчання та контролю	– 7
6. Схема нарахування балів	– 8
7. Рекомендовані джерел	– 8
7.1. Основні джерела	– 8
7.2. Допоміжні джерела	– 9
8. Інформаційні ресурси в Інтернеті	– 9

1. Опис навчальної дисципліни

1. Шифр і назва галузі знань	– D Бізнес, адміністрування та право
2. Код і назва спеціальності	– D 2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
3. Назва спеціалізації	– спеціалізація не передбачена
4. Назва дисципліни	– Фінансовий облік і аудит
5. Тип дисципліни	– Обов'язкова
7. Освітній рівень, на якому вивчається дисципліна	– перший
8. Ступінь вищої освіти, що здобувається	– бакалавр
11. Обсяг вивчення дисципліни:	
1) загальний обсяг (кредитів ЄКТС / годин)	– 5,0/150
12. Форма семестрового контролю	– екзамен
13. Місце дисципліни в логічній схемі:	
1) попередні дисципліни	– Бухгалтерський облік
2) супутні дисципліни	– Фінансова звітність
3) наступні дисципліни	– Облік і звітність суб'єктів малого підприємництва
14. Мова вивчення дисципліни	– українська.

2. Заплановані результати навчання

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни	Загальні компетентності
	ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
	ЗК 02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
	ЗК 05. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій в професійній сфері.
	ЗК 06. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.
	ЗК 07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
	ЗК 08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
	ЗК7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

	<p>ЗК8. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями, застосовувати їх у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК8. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p> <p>ЗК 09. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК 12. Здатність працювати автономно</p> <p>ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p style="text-align: center;">Спеціальні компетентності</p> <p>СК 01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.</p> <p>СК 05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.</p> <p>СК 06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання й обробки даних у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.</p> <p>СК 08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.</p> <p>СК 10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.</p> <p>СК 11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.</p>
<p style="text-align: center;">Програмні результати навчання</p>	<p>ПР 01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.</p> <p>ПР 08. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти.</p> <p>ПР 11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>ПР 13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.</p> <p>ПР 14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.</p> <p>ПР 16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.</p> <p>ПР 19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.</p>

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Облік і аудит необоротних активів

Економічний зміст необоротних активів їх визнання, класифікація та оцінка. Облік капітальних інвестицій та надходження основних засобів. Облік амортизації основних засобів. Методи нарахування амортизації. Документальне оформлення та облік витрат на утримання, реконструкцію, модернізацію, ремонт основних засобів. Облік оренди основних активів. Облік вибуття основних засобів. Особливості обліку нематеріальних активів. Аудит наявності та руху необоротних активів.

Тема 2. Облік і аудит запасів підприємства

Підходи щодо визнання запасів відповідно до НП(С)БО 9 «Запаси» та МСБО 2 «Запаси». Методи оцінки запасів за НП(С)БО та МСБО. Класифікація запасів. Нормативно-правове забезпечення обліку запасів. Первісна оцінка запасів у бухгалтерському обліку.

Організація складського обліку запасів. Послідовність документального оформлення господарських операцій щодо придбання запасів на умовах попередньої оплати. Послідовність документального оформлення господарських операцій щодо придбання запасів на умовах наступної оплати. Документальне оформлення вибуття запасів.

Аналітичний облік запасів. Синтетичний облік руху запасів. Облік товарів. Особливості обліку малоцінних і швидкозношуваних предметів. Інвентаризація запасів та відображення в обліку її результатів.

Мета і завдання аудиту запасів. Стадії аудиту запасів. Методика аудиту запасів.

Тема 3. Облік і аудит грошових коштів їх еквівалентів

Сутність грошових коштів та їх еквівалентів як економічної категорії. Нормативно-правове забезпечення обліку грошових коштів та їх еквівалентів. Класифікація грошових коштів та її використання для потреб обліку і аудиту. Предмет, об'єкт та основні завдання обліку грошових коштів.

Документальне оформлення касових операцій. Порядок складання Звіту касира. Інвентаризація каси. Аналітичний облік касових операцій. Синтетичний облік касових операцій.

Порядок відкриття поточного рахунку в банку. Проведення розрахункових операцій підприємства за допомогою Клієнт-банк. Аналітичний та синтетичний облік грошових коштів.

Мета, завдання та предметна область аудиту грошових коштів їх еквівалентів і грошових документів. Інформаційне забезпечення аудиту грошових коштів. Аудит касових операцій.

Особливості аудиту операцій на поточних рахунках. Етапи аудиту грошових коштів. Робочі та підсумкові документи аудиту грошових коштів на підприємстві.

Тема 4. Облік і аудит дебіторської заборгованості

Суть причини виникнення дебіторської заборгованості підприємства. Класифікація дебіторської заборгованості. Визнання та оцінка дебіторської заборгованості. Характеристика синтетичних рахунків обліку дебіторської заборгованості.

Первинний облік дебіторської заборгованості за розрахунками з покупцями та замовниками. Синтетичний облік дебіторської заборгованості за розрахунками з покупцями та замовниками.

Синтетичний облік розрахунків за поточною заборгованістю з різними дебіторами за нарахованими доходами, за авансами виданими, за претензіями, за позиками членів кредитних спілок, за відшкодуванням завданих збитків та за іншими операціями. Облік створення резерву сумнівних боргів.

Особливості обліку розрахунків за виданими авансами. Первинний, аналітичний та синтетичний облік розрахунків з підзвітними особами. Документальне оформлення, аналітичний та синтетичний облік розрахунків за нарахованими доходами. Документальне оформлення, аналітичний та синтетичний облік розрахунків за претензіями. Документальне оформлення, аналітичний та синтетичний облік розрахунків за відшкодуванням завданих збитків.

Мета та завдання аудиту дебіторської заборгованості підприємства. Джерелами інформації аудиту дебіторської заборгованості. Етапи проведення аудиту дебіторської

заборгованості. Формування аудиторського висновку за результатами аудиту дебіторської заборгованості.

Тема 5. Облік і аудит власного капіталу

Суть та класифікація власного капіталу підприємства. Мета та завдання обліку власного капіталу підприємства. Організація обліку власного капіталу підприємства. Первинні документи фінансового обліку господарських операцій зі складовими власного капіталу. Характеристика рахунків обліку власного капіталу.

Мета і завдання аудиту власного капіталу. Етапи аудиту власного капіталу. Методи аудиту власного капіталу. Методика аудиту власного капіталу.

Тема 6. Облік і аудит зобов'язань

Суть та характеристика наукових напрямів в бухгалтерському обліку на категорію зобов'язання. Класифікація зобов'язань підприємства. Оцінка зобов'язань підприємства.

Документальне оформлення зобов'язань підприємства. Призначення та характеристика рахунків синтетичного обліку зобов'язань. Облік розрахунків з постачальниками і підрядниками.

Облік розрахунків за податками і зборами. Документальне оформлення, аналітичний та синтетичний облік розрахунків з оплати праці. Документальне оформлення, аналітичний та синтетичний облік короткострокових позик, короткострокових векселів виданих.

Мета, предмет, об'єкти і завдання аудиту зобов'язань. Джерела інформації аудиту зобов'язань. Етапи проведення аудиту зобов'язань підприємства.

Тема 7. Облік і аудит витрат

Сутність витрат підприємства та його розкриття різними науковими школами. Трагування витрат як економічної категорії та з метою бухгалтерського обліку. Класифікація витрат.

Методи обліку витрат та їх характеристика. Організація фінансового обліку витрат. Елемент витрат. Суть місця виникнення та центру відповідальності витрат.

Документальне оформлення витрат залежно витрат на виробництво продукції та їх аналітичний та синтетичний облік. Суть, склад та облік адміністративних витрат. Суть, склад та облік витрат на збут. Суть, склад та специфіка обліку загальновиробничих витрат.

Мета та завдання проведення аудиту витрат. Етапи аудиту витрат. Суть, складові та характеристика етапу «Планування аудиту витрат». Суть, складові та характеристика етапу «Проведення аудиту». Суть, складові та їх характеристика «Розробка рекомендацій і оформлення аудиторського звіту»

Тема 8. Облік і аудит доходів

Суть та визнання доходів. Доходи, які не визнаються доходами. Підходи до визначення доходів залежно системи оподаткування. Характеристика складових доходів підприємства.

Первинний облік доходів підприємства в розрізі груп. Рахунки обліку доходів підприємства та їх характеристика. Синтетичний облік доходів підприємства. Особливості відрахувань з доходу.

Мета та завдання аудиту доходів підприємства. Предмет, об'єкти та методи аудиту доходів підприємства. Зміст плану аудиту доходів. Програма аудиту доходів. Методика проведення аудиту доходів підприємства.

Тема 9. Облік і аудит фінансових результатів

Фінансові результати підприємства: роль та підходи до розрахунку. Класифікація фінансових результатів за НП(С)БО 1. Суть методів «витрати – випуск» та зміни чистих активів.

Рахунки обліку фінансових результатів. Синтетичний облік фінансових результатів.

Мета та завдання аудиту фінансових результатів. Інформаційне забезпечення аудиту фінансових результатів. Планування аудиту фінансових результатів. Етапи проведення аудиту фінансових результатів.

4. Структура вивчення навчальної дисципліни

4.1. Аудиторні заняття

4.2.1. Аудиторні заняття (лекції, семінарські заняття) проводяться згідно з темами та обсягом годин, передбачених тематичним планом.

4.2.2. Плани лекцій з передбачених тематичним планом тем визначаються у силабусі навчальної дисципліни.

4.2.3. Плани семінарських занять з передбачених тематичним планом тем, засоби поточного контролю знань визначаються у силабусі навчальної дисципліни.

4.3. Самостійна робота

4.3.1. До засобів оволодіння матеріалом дисципліни належить самостійна робота студента тобто придбання необхідних умінь і навичок у час, вільний від обов'язкових занять. Під час самостійної роботи студенти використовують і опрацьовують нормативно-законодавчі акти, які регулюють облік і звітність суб'єктів малого підприємництва, навчальну літературу, а також тексти лекцій. Специфічною формою навчальної самостійної роботи є виконання індивідуальних завдань у вигляді розв'язування ситуацій та їх аналізу, написання рефератів.

Індивідуальні завдання виконуються у межах годин, відведених для самостійної роботи навчальним планом.

4.3.2. Самостійна робота студентів оцінюються частиною визначених в розділі 6 цієї програми кількості балів, виділених для такого виду робіт.

5. Методи навчання та контролю

Під час проведення лекційних занять застосовуються такі словесні методи навчання як:

- лекція, яка проводиться у традиційній формі так із застосуванням ілюстративного матеріалу;

- бесіда в ході якої викладач за допомогою вдало поставлених питань спонукає студентів відтворювати раніше набуті знання, робити самостійні висновки-узагальнення на основі засвоєного фактичного матеріалу;

- пояснення тобто словесне тлумачення понять, явищ, слів, термінів, принципів дій, прикладів тощо.

Під час проведення семінарських занять застосовуються практичні методи навчання, а саме:

- дискусійне обговорення проблемних питань;

- розв'язування ситуаційних завдань та вирішення тестових завдань;

- повідомлення про виконання індивідуальних завдань.

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться у формах:

- 1) усне або письмове (у тому числі тестове) бліц-опитування студентів щодо засвоєння матеріалу попередньої лекції;

- 2) усне або письмове (у тому числі тестове) опитування на семінарських заняттях;

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі **екзамену** в письмовій формі з розв'язуванням задач і вирішення тестових завдань.

6. Схема нарахування балів

6.1. Нарухування балів за результатами навчання здійснюється за схемою, наведеною на рис.

6.2. Обсяг балів, здобутих студентами під час лекцій, семінарських занять, самостійної роботи студентів та виконання індивідуальних завдань визначаються у **силабусі** навчальної дисципліни.

7. Рекомендовані джерела

7.1. Основні джерела

1. Податковий кодекс України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>.
2. Господарський кодекс України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
3. Про бухгалтерській облік та фінансову звітність в Україні: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>.
4. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text>
5. Іщенко Я.П., Подолянчук О.А., Коваль Н.І. Фінансовий облік: підручник. Вінниця: Видавництво ФОП Кушнір Ю. В. 2020. 496 с. URL: <http://repository.vsau.org/getfile.php/25426.pdf>
6. Фінансовий облік : конспект лекцій / укладачі: М. Ю. Абрамчук, Ю. Г. Гуменна, І. В. Тютюнник, П. М. Рубанов. Суми : Сумський державний університет, 2018. 395 с. URL: https://financial.lnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2018/09/Finansovy_i_oblik.pdf.
7. Крупка Я.Д. Фінансовий облік: підруч. Тернопіль: ТНЕУ, 2019. 478 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/37631/1/%D0%9A%D1%80%D1%83%D0%BF%D0%BA%D0%B0.pdf>.
8. Навчальний посібник / В. М. Соболев, І. А. Косата, Т. В. Розіт; за ред. В. М. Соболева. – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2018. – 222 с. <https://ekhnuir.karazin.ua/server/api/core/bitstreams/7b3d1dec-e069-4e99-94f6-c372c3763336/content>.
9. Скоробогатова Н.Є. Бухгалтерський облік [Текст] : навч. посіб. для студентів, які навчаються за спец. «Економіка» / Н. Є. Скоробогатова ; Нац. техн. ун-т України Київ. політехн. ін-т ім. Ігоря Сікорського». Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського : Політехніка. 2017. 247 с. URL: <http://ied.kpi.ua/wp-content/uploads/2015/10/Бухгалтерський-облік.pdf>.
10. Брадул О.М., Шепелюк В.А., Ільїна С.Б., Юнацький М.О., Хорошенко А.П. Аудит: підручник (в двох частинах) За ред. Грушко В.І. 4-те вид. доп. і перероб. Київ: Видавництво Ліра-К, 2019. 324 с.
11. Аудит : навчальний посібник / Л. І. Жидєєва, О. П. Колісник, К. Д. Салямон-Міхєєва. – Ірпінь : Університет ДФС України, 2019. – 312 с. – (Серія «На допомогу студенту УДФСУ», т. 36): <https://drive.google.com/file/d/1N9xJOFVE11tYLVfq7AbkdJYHS81OuJx/view>
12. Методичні вказівки до вивчення курсу «Основи аудиту» Методичні вказівки до вивчення дисципліни для студентів спеціальності «Міжнародні економічні відносини» / В. В. Пухальський. – Хмельницький : ХНУ, 2018. – 97 с.
13. Методичні вказівки до вивчення курсу «Облік та аналіз ЗЕД Ч1.» Методичні вказівки до вивчення дисципліни для студентів спеціальності «Міжнародні економічні відносини» / В. В. Пухальський. – Хмельницький : ХНУ, 2018. – 111 с.
14. Методичні вказівки до вивчення курсу «Облік та аналіз ЗЕД Ч2.» Курс лекцій та методичні вказівки до вивчення дисципліни для студентів денної та заочної форми навчання спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» за освітньою програмою «Міжнародна логістика та митна справа» / В. В. Пухальський. – Хмельницький : ХНУ, 2020. – 129 с.
15. Пухальський В.В. Сучасні підходи до аудиту фінансової звітності. Економічний дискус. 2025. Випуск 1-2. С. 58-66. (<http://ed.pdatu.edu.ua/article/view/336280>) DOI:10.36742/2410-0919

16. Пухальський В.В. Облік контрольованих операцій в Україні. Наукові перспективи. № 12 (54) 2024. с. 848-856. DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-12\(54\)-848-856](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-12(54)-848-856)

7.2 Допоміжні джерела

1. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку: <https://buhgalter911.com/uk/normativnaya-baza/instr-plan-rah/standart-buhgalterskogo/>.

2. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій від 30.11.1999 р. № 291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.

3. Положення «Про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку» від 24.05.96р. № 88. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95#Text>.

4. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань від 02 вересня 2014 року № 879. <https://ips.ligazakon.net/document/RE26142?an=24>.

5. Коментар до наказу МІУ «Про затвердження Змін до Інструкції про службові відрядження в межах України та за кордон» від 17.10.2023 № 560: <https://ibuhgalter.net/ru/material/1592/29984>.

6. Бухгалтерський облік: у схемах і таблицях: навч. посібник / [Зінченко О.В., Радіонова Н.Й., Хаустова Є.Б. та ін.]; під заг. ред. М. І. Скрипник. Київ : «Центр учбової літератури». 2017. 340 с. URL: https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/8836/1/20180207_Skrypnyk_NP.pdf

7. Гудзь, Н. В. Бухгалтерський облік [Текст] : навч. посіб. / Н. В. Гудзь, П. Н. Денчук, Р. В. Романів ; М-во освіти і науки України. 2-е вид., перероб. і допов. Київ : Центр учб. літ. 2017. 422 с. URL: <http://3kutnik.org.ua/wp-content/uploads/2017/01/Buh-Oblik-Gudz-2016.pdf>.

8. Бухгалтерський облік / Осмятченко В. О., Тесленко Т. І., Герасименко О. М., Титенко Л. В., Скоробагач А. Є., Вавілов В. В. Київ: Простобук, 2017. 552 с. URL: http://ir.nusta.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2618/1/2603_IR.pdf

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <http://portal.rada.gov.ua/> - сайт Верховної Ради України

2. <http://www.sta.gov.ua/control/uk/index> - сайт Податкової служби України

3. www.kmu.gov.ua – сайт Кабінету Міністрів України.

4. www.bank.gov.ua – сайт Національного банку України.

5. Хмельницька міська рада. URL: <http://www.khmelnytsky.com/>

6. Хмельницька обласна державна адміністрація. URL: <http://www.adm.km.ua/>

7. Хмельницька обласна рада. URL: <http://km-oblrada.gov.ua/>

8. Хмельницька обласна універсальна наукова бібліотека. URL: <http://www.ounb.km.ua/>

9. Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова. URL: <http://www.univer.km.ua/>